

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 505 | כ"ה אדר תש"ע | 11.3.10 | משוגר למנויים בלבד | kav1@bezeqint.net | www.kavnet.co.il | פקס 03-6354490 | טל 03-6354484 | המערכת: מיכל חביב | היסמין 1 רמת אפעל | 03-6354484

"עובדי הקבלן" של מערכת החינוך; מורי תוכנית היל"ה אינם זוכים לתנאי העסקה של עובדי ההוראה האחרים

זכיון אחר – רשת אורט. חלק ניכר ממורי היל"ה עובדים שנים רבות בתוכנית. למרות זאת, המורים משתכרים רק עבור שעות העבודה בפועל (שעות אפקטיביות) ולא שכר חודשי, ואינם נהנים מתנאי העסקה של המורים האחרים במערכת החינוך, כמו תשלום עבור חופשות, גמולים והשתלמויות. במהלך השנים, ובמעבר בין הזכיינים השונים, גם חלה הרעה בתנאי העסקתם של מורים אלו.

ועדת החינוך של הכנסת עסקה באחת משיבותיה האחרונות בתנאי העסקה של מורי התוכנית. הוועדה ביקשה לבדוק מדוע מורי היל"ה אינם מקבלים את תנאי השכר שאותם מקבלים המורים האחרים במערכת החינוך. בפני הוועדה הופיעו מורים העובדים בתוכנית, בהם מורים המועסקים במוסדות סגורים לבני נוער, כמו כלא אופק ומצפה ים.

(המשך בעמ' 2)

שכר המורים בבתי"ס בישראל נחשב אמנם כנמוך בקנה מידה ארצי ולעומת המדינות המפותחות האחרות, אולם יש קבוצה גדולה של מורים במערכת החינוך שהיו שמחים לקבל אותו. מדובר בכ-1,500 מורים בעלי תעודת הוראה והשכלה אקדמית, המועסקים במערכת החינוך במסגרת תוכנית היל"ה. כידוע מעניקה התוכנית לבני נוער, המוגדרים כ"בני נוער מנותקים" שנפלטו מבתי"ס, לימודי יסוד ולימודי השכלה. התוכנית מופעלת באמצעות קבלן – החברה למתנ"סים, ב-160 מרכזים ברחבי הארץ. במסגרת התוכנית משלימים בני הנוער שמונה ועשר שנות לימוד, וחלקם אף לומדים לתעודת בגרות מלאה. התוכנית מתקיימת במסגרת תחום קידום נוער במינהל חברה ונוער במשה"ח. את התוכנית מפעיל, כאמור, בשנים האחרונות, אגף השכלה ופנאי בחברה למתנ"סים, המשמש כחברת קבלן של משה"ח. לפני כן הופעלה התוכנית על ידי

מדריכי תוכנית קרב מקימים ועד שיפעל לשיפור תנאי העסקתם

הגופני בגני הילדים מתקיים כיום באמצעות חוגי ההעשרה של התוכנית. לדברי יוזמי ההתארגנות, שכר המדריכים בתוכנית לשעה עומד על כ-60-28 ש"ח, בהתאם לרמת ההשכלה של המדריך. "בשיעורים שלנו מקבלים התלמידים המון ידע, לא פחות מאשר בשיעורים הרגילים ובצורה יצירתית. הורים רבים ומשבחים אותנו על כך", טוענת אחת מיוזמות ההתארגנות. לדבריה, בניגוד לתדמית של מדריכי התוכנית, שעל פיה מרביתם הם סטודנטים, הגיל הממוצע של המדריכים הוא 30 ומעלה, והם בעלי תארים אקדמיים או תעודה מקצועית מקבילה.

לדברי מנכ"ל קרן קרב, ניסים מטלון, הנהלת הקרן מכבדת את ההתארגנות של המדריכים, ותיפגש עם הוועד כשיוקם. לדבריו, הקרן משתדלת להעניק למדריכים תנאי שכר והעסקה הוגנים ככל הניתן, במגבלות מבנה הפעולה שלה, שהוא ארעי. על פי מבנה זה, כל רשות מקומית או בי"ס יכולים להחליט על שינוי במתכונת החוגים, ואף על הפסקתם לחלוטין. לדבריו, גם משה"ח יכול להחליט, בהתרעה קצרה, על הפסקת פעילותה של הקרן. מטלון מוסיף, כי כשהוקמה תוכנית קרב, לא ידע אף אחד עד כמה יגדל היקפה וכמה מדריכים יועסקו בה. לדבריו, למרות שהתוכנית קיימת כבר כ-20 שנה, המבנה הבסיסי שלה ותנאי ההתקשרות עם משה"ח לא השתנו. "הייתי שמח אם התוכנית לא הייתה ארעית. זה היה הישג גדול מבחינת המערכת והעובדים כאחד", מציין מטלון.

המדריכים המועסקים בתוכנית קרב מקימים בימים אלו ועד, שיפעל לשיפור תנאי העסקה שלהם. על כך נמסר לקו לחינוך מיוזמי ההתארגנות. מדריכי קרן קרב מועסקים בחוזה שנתי, שעל פיו הם מקבלים שכר על פי שעות עבודה. תוכנית קרב מופעלת השנה בכ-1,400 בתי"ס וגני ילדים ברחבי הארץ. הפעילות משולבת בדרך כלל בשעות הלימודים. בחוגי ההעשרה של התוכנית משתתפים כ-250 אלף תלמידים. בתוכנית מועסקים כ-5,000 מדריכים.

לטענת אחת מיוזמות הקמת הוועד, לא קיבלו עד כה מדריכי התוכנית שכר עבור חופשות וחגים. לדבריה, התוכנית מתחילה בבתי"ס בדרך כלל רק לאחר החגים, בסוף חודש אוקטובר או בתחילת חודש נובמבר, ומסתיימת בחודש יוני, כך שלמדריכים אין גם את הרצף התעסוקתי הנדרש לקבלת קביעות. ההתארגנות להקמת הוועד החלה לפני כשלושה חודשים. בתקופה זו הצליחו המארגנים ליצור קשר עם כמחצית מהמדריכים המועסקים במסגרת התוכנית.

יוזמי ההתארגנות מציינים, כי חלק מחוגי ההעשרה של הקרן כיום עוסקים בנושאים שהיו בעבר חלק אינטגרלי מתוכנית הלימודים הפורמאלית. כך, לדוגמה, חלק ניכר מלימודי המוזיקה בבתי"ס היסודיים מתקיימים כיום במסגרת תוכנית קרב. יוזמי ההתארגנות טוענים, כי מורות למוזיקה שלא הצליחו למצוא עבודה במסגרת בית ספרית, הופנו על ידי גורמים ממה"ח לקרן קרב. גם חלק ניכר מהחינוך

"עובדי הקבלן" של מערכת החינוך; מורי תוכנית היל"ה אינם זוכים לתנאי העסקה של עובדי ההוראה האחרים

(המשך מעמ' 1)

לנציגים תשובה מדוע במסגרת חינוכית גמישה אחרת מבחינת אוכלוסיית התלמידים – בתי"ס הנמצאים במספר בתי חולים בארץ, זוכים המורים לתנאי העסקה של עובדי הוראה רגילים. לדברי יו"ר ועדת החינוך, זבולון אורלב, העסקת מורים בשיטת המכרזים, לילדים הזכאים לחינוך על פי חוק חינוך חובה, היא פסולה מעיקרה. אורלב הוסיף, כי אין לו ספק בכך, שלפחות חלק מהמורים בתוכנית ראויים להעסקה בשכר חודשי, כמו מורים במסגרות גמישות אחרות, למשל מורים ממלאי מקום לאחר חודש העבודה הראשון. לטענתו, משה"ח ולא החברה למתנ"סים הוא הכתובת לבעיות ולמצוקות של המורים בתוכנית היל"ה, מכיוון שהמשרד מכתב את תנאי המכרז וקובע את תקציבו. בתגובה לפניית קו לחינוך בנושא תנאי העסקה של המורים בתוכנית היל"ה נמסר ממה"ח, כי מדובר בתוכנית ייחודית שמפעיל המשרד במסגרת מכרז חיצוני, באמצעות זכין – החברה למתנ"סים. עוד נמסר, כי התוכנית מטפלת בבני נוער מנותקים, והפעילות במסגרתה איננה פעילות מוסדית רגילה. מדובר בפעילות ייחודית, המותאמת לכל ילד על פי צרכיו ויכולותיו, באופן גמיש, כולל לוח הזמנים שבמסגרתו ניתן להפעילה. אין מדובר במסגרות הוראה מקובלות, ולא ניתן להפעילה במתכונת בית ספרית. ממה"ח נמסר עוד, כי לאחר שוועדת החינוך קיבלה את ההסברים מנציגי משה"ח, התבקש המשרד לבחון אם ניתן לשקול שינוי של מסגרת ההפעלה בכל הנוגע ללימודים במתקני כליאה לנוער ובמוסדות של משרד הרווחה בלבד, ולתת תשובה לוועדת החינוך בעניין זה תוך שלושה חודשים.

אחת מהמורות שהופיעו בפני הוועדה ציינה, כי חלק מהמורים המועסקים בתוכנית פורשים ממנה תוך זמן קצר, מכיוון שאינם מתוגמלים כראוי. לטענתה, תחלופת המורים מזיקה לבני הנוער הלומדים בתוכנית, שחוו בחייהם חוסר יציבות ונטישה. המורה הוסיפה, כי לאחרונה שופר אמנם השכר עבור שעת העבודה בתוכנית, לאחר ירידת שכר במשך שנים, אולם עדיין אין המורים זוכים לתנאי העסקה שאפילו מורים מחליפים במערכת החינוך נהנים מהם. לדבריה, משה"ח דורש כי כל המורים המועסקים בתוכנית יהיו בעלי תואר אקדמי ותעודת הוראה. המורים שהופיעו בפני הוועדה גם טענו, כי ארגוני המורים אינם מוכנים לקבל אותם לשורותיהם ולהיאבק על מעמדם, מכיוון שהם עובדים לפי שעות. לדברי המורים, לפחות חלק מהמרכזים שבהם מופעלת תוכנית היל"ה עובדים במתכונת הדומה למתכונת הבית ספרית, שכוללת חמישה ימי לימודים מלאים, משעות הבוקר ועד הצהריים, ותוכנית לימודים מגובשת. לדברי מנהל תחום קידום נוער במינהל חברה ונוער, חיים להב, שייצג את משה"ח בישיבה ביחד עם היועצת המשפטית של המשרד, עורכת הדין דורית מורג, משה"ח פרסם השנה מכרז מתוקן לבחירת הזכין לתוכנית היל"ה. לדבריו, במסגרת המכרז החדש שופר שכר המורים ב-25%–30%, בהתאם לוותק ולרצף בעבודה. נציגי משה"ח גם טענו, כי המרכזים המפעילים את תוכנית היל"ה אינם דומים למוסדות חינוך רגילים, מכיוון שהשהות של התלמידים בהם אינם יציבה. לטענתם, מסיבה זו אין לראות במרכזים מוסדות חינוך, ולתגמל את המורים כמורים רגילים. עם זאת, לא הייתה

עדיין לא מאוחר להחליט על שינוי שיתרום לאיכות הסביבה ולטבע

ספר מחזור בדיסק

זה הזמן להפסק!

לא לכריתת העצים, כן לאהבת הסביבה והטבע
נושאים שינוי - חושבים ירוק

ניתן להוריד
דוגמאות
מהאתר

מאות עמודים
צבעוניים
ומרהיבים

מבצע מיוחד
למזמינים עד
סוף חודש
אפריל

www.ep4u.co.il

צועדים קדימה לעידן חדש
עוזבים את ההסטוריה וצועדים קדימה
לספר מחזור שמוגש בדיסק
חושבים ירוק, חושבים על איכות הסביבה
חושבים על העצים שנמנע את כריתתם
ומזמינים את ספר המחזור בדיסק שהוא
הטרנד המוביל החדש את עולם
ספרי המחזור לבתי הספר וגני הילדים

ספר המחזור מוגש בדיסק בתוך קופסת פלסטיק
ספר המחזור כולל:

דף לכל מורה ותלמיד בנפרד והכל צבעוני
דפי פתיחה והנהלה

אלבומי תמונות מחוויות בית הספר שכולן צבעוניות
אפשרות להכנסת קבצי וידאו ואודיו קטנים

מאות עמודים צבעוניים מרהיבים ומרשימים מלאי חיים ואהבה
והמחיר..... הרבה יותר זול מכל ספר מחזור מודפס ועם הרבה יותר מידע

הזמינו אותי להדגמה, המחשה וקבלת הצעת מחיר ללא כל התחייבות

מצגת בקלי קלות, יוסי קוויטנסקי 052-6770011

ניתן למדוד הכל (כמעט) במערכת החינוך

מסמך שפרסמה "הוועדה לרענון מערך האינדיקטורים לחינוך בישראל", מציע למדוד לא רק את ההישגים בלימודים ורמת ההוראה, אלא גם את החינוך לערכים והפערים במערכת החינוך

צריכה להישקל היטב. הסיבה לכך – המשאבים שיופנו למטרה זו עלולים להילקח ממטרות חינוכיות חשובות לא פחות. כמו כן ממליץ המסמך להוסיף לבחינות המיצ"ב מקצועות לימוד ודרגות כיתה נוספים במדגמים קטנים, וליצור רצף גילאי של התלמידים הנבחנים. באמצעות הרחבה זו של הבחינות ניתן יהיה לעמוד על התקדמות התלמידים במקצועות השונים משנה לשנה, מידע העשוי לתרום לשיפור דרכי ההוראה. בנושא המדידה של הנחלת ערכים במערכת החינוך, מציינים מחברי המסמך כי היא מציבה אתגרים אינטלקטואליים ופוליטיים. עם זאת לדעתם, מדידה כזו חשובה לשמירה על האיזון הפנימי של מערכת החינוך בין המטרות השונות שהיא מופקדת עליהן.

יש לקבוע סטנדרטים לסביבה הבית ספרית הפיזית

עוד ממליץ המסמך לפתח אינדיקטורים לסביבה הפיזית של ביה"ס. אינדיקטורים אלו ימדדו את השטח הבנוי של ביה"ס, שטח החצר, התחזוקה, איכות הספרייה, המחשוב, המעבדות ציודן ובטיחותן, שירותי התברואה, סידורי הביטחון ונגישות ביה"ס לתלמידים בעלי מוגבלויות. במסמך מצוין, כי מן הראוי לקבוע סטנדרטים בתחומים אלו. בנושא מדידת רמת המורים מצוין במסמך, כי המעקב ברמה הלאומית אחר אוכלוסיית המורים צריך לכלול אינדיקטורים להיקף כוח ההוראה יחסית למספר התלמידים במערכת החינוך, רמות הוותק והשכר של המורים, ומעקב אחר רמת ההסמכה הפדגוגית והמקצועית ואחר מידת ההתאמה בין המקצועות שהמורים מלמדים בפועל לבין ההשכלה וההכשרה המקצועית שלמדו.

המסמך עוסק גם במדידת הפערים בין התשומות שמקבלים תלמידים מאוכלוסיות שונות. המסמך ממליץ לבנות אינדיקטורים לפערים ושיוויון הזדמנויות, המשווים הישגים לימודיים בין קבוצות אוכלוסייה שונות על פי מבחני המיצ"ב, בחינות הבגרות, המבחנים הבינלאומיים והנגישות להשכלה הגבוהה. הערכת התשומות צריכה לכלול גם את התשומות הפרטיות שמוסיפים ההורים, התורמות ליצירת פערים על רקע חברתי-כלכלי.

כמו כן ממליץ המסמך למדוד את הפערים באמצעות השוואת התשומות הבית ספריות בקבוצות אוכלוסייה שונות, כמו גודל הכיתות, הכשרת המורים, המחשוב והתקשורת, המעבדות וציודן ומתקני החצר.

כיצד אפשר לעשות שימוש מעשי בנתונים הרבים הנאספים במערכת החינוך, כדי לשפר את תפקודה בכל הרמות? על שאלה זו מבקש לענות מסמך עב כרס, שפרסמה לאחרונה "הוועדה לרענון מערך האינדיקטורים במערכת החינוך". שם המסמך הוא "קווים מנחים לרענון מערך האינדיקטורים לחינוך בישראל". אינדיקטורים בחינוך הם מדדים המצביעים על הנעשה במערכת החינוך, מצבה והישיגיה בחתכים שונים. דוגמה לאינדיקטור היא מספר התלמידים הממוצע בכיתה; באמצעות מדד זה ניתן להשוות את הצפיפות בכיתות במגזרים שונים, ולהסיק מסקנות על חלוקת המשאבים במערכת החינוך. הוועדה הוקמה על ידי "היוזמה למחקר יישומי בחינוך" של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, משה"ח וקרן יד הנדיב. המסמך מפרט את התחומים בהם נדרשת מדידה במערכת החינוך, וממליץ על האינדיקטורים שבאמצעותם ניתן למדוד אותם. התחומים הם; ההישגים הלימודיים, היעדים הערכיים, התשומות הכלכליות, התשתית הפיזית והטכנולוגית, כוח ההוראה, תהליכי ההוראה-למידה, האקלים הבית ספרי, רווחת התלמידים ושביעות הרצון ממערכת החינוך, הפערים והבקרה התפעולית.

הוועדה, שבראשה עמד פרופ' משה יוסטמן, מאוניברסיטת בן גוריון, שקדה על הכנת המסמך במשך כשלוש שנים. המסמך הוגש למנכ"ל משה"ח, ד"ר שמשון שושני, מנכ"לית הראמ"ה, פרופ' מיכל בלר, והמדען הראשי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ד"ר דמיטרי רומנוב.

יש להיזהר בשימוש באינדיקטורים ככלי בקרה

השימוש באינדיקטורים במערכת החינוך הוא בשתי רמות; במסגרת השיח הציבורי על איכות מערכת החינוך בכללותה וככלי בקרה על תפקודם והישיגיהם של הגורמים השונים במערכת החינוך. אינדיקטורים המספקים תמונה כללית על מצבה של מערכת החינוך הם, למשל, ההוצאה הלאומית לחינוך כאחוז מהתוצר הלאומי הגולמי ודירוג ישראל במבחנים הבינלאומיים. אינדיקטורים אלו משמשים למעקב אחר תפקוד המערכת לאורך זמן. לעומת זאת, האינדיקטורים ברמת הבקרה משמשים לבחינת התפקוד של ביה"ס, המנהל והמורה. מחברי המסמך מציינים, כי אינדיקטורים אלו משפיעים על גורלם המקצועי של עובדי מערכת החינוך, ולכן יש לגלות זהירות יתירה, דיוק ואמינות בשימוש בהם. השימוש באינדיקטורים ככלי בקרה עלול להשפיע על העשייה החינוכית בדרכים שליליות. כך, למשל, קשירת גורלו המקצועי של המנהל בהצלחת תלמידיו בבחינות המיצ"ב, עלולה לגרום לו להפנות משאבים רבים לכיתות הנבחנות במיצ"ב ולמקצועות הנבדקים בבחינות, במקום לחלקם בצורה שווה בין כל הכיתות ומקצועות הלימוד.

יש למדוד את הנחלת הערכים במערכת החינוך

אחת מהמלצות המסמך היא, שמערך האינדיקטורים שיונהג ישקף את מגוון המטרות הקיימות במערכת החינוך הישראלית. לדעת מחברי המסמך, בשל רב גוניתה של המערכת לא ניתן לבנות מדד אחד לאיכות החינוך בישראל.

בתחום ההישגים הלימודיים מצוין במסמך, כי להשתתפות במבחנים הבינלאומיים יש יתרונות רבים ככלי בקרה על הנלמד במערכת החינוך וככלי מכוון לעדכון תוכניות הלימודים. עם זאת, כל החלטה להסיט משאבי חינוך כדי לשפר את מקומם של תלמידי ישראל בדירוג העולמי,

כדאי לדעת

■ החי פארק בקריית מוצקין; מרכז בילוי חינוכי

לאלפי תלמידים – החי פארק בקריית מוצקין הוא גן חיות הממוקם במתחם בן 130 דונם. בחי פארק שוכנים כ-1,000 בעלי חיים מכל היבשות,



בבתי גידול המדמים את סביבתם הטבעית.

החי פארק משמש כמרכז בילוי חינוכי עבור אלפי תלמידים. הנושאים הנלמדים בחי פארק באמצעות תצפיות וחקר הם; הישרדות בטבע, דו קיום בטבע, בעלי חיים מהמקרא ומניעת התעללות בבעלי חיים ועוד. כל תוכניות הלימוד והחוויה מתקיימות בעידוד ובליווי משה"ח.

באתר החי פארק גם אמפי פארק לקיום מופעי ענק תחת כיפת השמים, מיני לונה פארק, מסעדה בשרית ומאהל בדואי אותנטי. לפרטים: 04-8747445. טפסי הזמנת ביקור לקבוצות ניתן למצוא באתר החי פארק; www.haypark.co.il

■ תחרות ה"פיצ'ינג" הראשונה לתלמידים התקיימה בסינמטק – בסינמטק בתל אביב התקיים לאחרונה אירוע "פיצ'ינג" – הצגת תסריטים בזמן מוגבל, הראשון לתלמידי מגמות התקשורת והקולנוע בישראל. לדברי המפמ"רית לקולנוע ותקשורת, ד"ר דורית באלין, זוהי הפעם הראשונה שניתנת במה מרכזית לרעיון ולתסריט של סרטי תלמידים, שהם אולי השלב הקשה ביותר בתהליך הפקת סרט. באירוע השתתפו 13 תסריטים של קבוצות של תלמידים מ-12 תיכונים ברחבי הארץ. התסריטים נבחרו מבין 45 תסריטים שהוגשו לאירוע. במסגרת האירוע הציגו התלמידים את התסריטים בפני צוות שיפוט, שבו נטלו חלק; המפיק הראשי של הרשות השנייה, יוסי מולה, המפיקה והבימאית, רוני דבש, והבימאית, דינה צבי ריקליס. ארבעה מבין התסריטים היו של סרטים תיעודיים ותשעה – של סרטים עלילתיים. כל קבוצת תלמידים הציגה את התסריט שיצרה במשך חמש דקות. השופטים העירו הערות על תכני התסריטים, ושוחחו עליהם עם התלמידים. בתום האירוע, שנמשך כארבע שעות, בחרו השופטים את התסריטים הטובים ביותר והעניקו להם פרסים כספיים; במקום ראשון במסלול העלילתי זכה התסריט של הסרט "רוח של שקט", שיצרו תלמידים מתיכון אוסטרובסקי ברעננה. במקום השני בקטגוריה זו זכה התסריט של הסרט "הטיול האחרון", שהפיקו תלמידים מבי"ס בן צבי בקריית אנון. במקום הראשון במסלול התיעודי זכה תסריט הסרט "בדרך לאבא", שהפיקו תלמידים מבי"ס אורט רבין בגן יבנה, ובמקום שני – התסריט של הסרט "כת דה בולשיט", שהפיקו תלמידים מתיכון ברנר בפתח תקווה. ציונים לשבח על תסריט יוצא דופן הוענקו לסרט "מושלמת", שהפיקו תלמידים מתיכון אוסטרובסקי, ולסרט "בסי", שהפיקו תלמידים מביה"ס הרב תחומי עמק חרוד. הזוכים בתחרות גם קיבלו פרס נוסף – שעות ליווי של אנשי מקצוע מתעשיית הקולנוע. האירוע התקיים במסגרת שיתוף פעולה של הפיקוח על מגמות התקשורת והקולנוע עם הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, בנושא "אוריינות תקשורתית".

■ תלמידי התיכון הקיבוצי מצטיינים בתלמוד – ראש המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי, יחיאל שילה, שיגר לאחרונה מכתב למנהל ביה"ס העל יסודי האזורי ברנר בקיבוץ גבעת ברנר, עמי

■ מצטיין בצילום ובביולוגיה – במסגרת "האולימפיאדה ה-13 לביולוגיה", שהתקיימה בשבוע שעבר באוניברסיטת בר אילן, נערך שלב הגמר של התחרות "ביולוגיה מבעד העדשה". לשלב הגמר העפילו 24 צילומים, שהוצגו במשך מספר שבועות באתר

במקום הראשון בתחרות זכה יובל בר, תלמיד כיתה י"א בתיכון ליאו בק בחיפה, על הצילום "חיי הלילה של העטלף שאהב תות".

הפיקוח על הביולוגיה, והועמדו לבחירת הגולשים. במקום הראשון בתחרות זכה יובל בר, תלמיד כיתה י"א בתיכון ליאו בק בחיפה, על הצילום "חיי הלילה של העטלף שאהב תות". לדברי רכזת לימודי הביולוגיה בביה"ס, רות הלרשטיין; "מלבד היותו צלם מוכשר, יובל הוא גם חובב טבע מושבע, ומצטיין בלימודי הביולוגיה. המדדים להערכת הצילומים היו יכולות טכניות שהתגלו בצילומים ושליטה בעקרונות ביולוגיים".

דגן. במכתב מברך שילה את מנהל ביה"ס על ההישגים הגבוהים של תלמידי מגמת התלמוד בבחינת הבגרות בתשס"ט. בביה"ס פועלת מזה מספר שנים מגמת תלמוד ברמת חמש יחידות לימוד לבגרות. תוכנית הלימודים של המגמה כוללת לימוד של סוגיות תלמודיות בנושאים; "מעמד האישה בחברה היהודית", "יחסי הורים-ילדים", "היחס לגר, לזר ולעניי" ועוד. חלק מהלימודים בתוכנית מתקיימים בחברותא, במתכונת של בית מדרש. שילה מציין במכתבו, כי אין זו הפעם הראשונה שביה"ס זוכה בציונים מרשימים בבגרות בתלמוד. ראש המינהל לחינוך התיישבותי-פנימייתי מוסיף, כי הנחלת תרבות מפוארת של הוראת היהדות בבי"ס קיבוצי היא הישג לא מבוטל. לדבריו, ניכר כי מאמץ ארוך ועקשני הוביל להישג זה.

■ בביה"ס היסודי פותחה תוכנית לימודים למצטיינים במתמטיקה – תלמידים מצטיינים מכיתות ד' ו-ה' בביה"ס אחוזה-זיכרון יוסף בחיפה, לומדים השנה תוכנית לימודים שפותחה במיוחד עבורם במתמטיקה. התוכנית כוללת פיתוח תהליכי חשיבה וחקר מתמטיים בסדר גבוה, בהנחייתו של פרופ' דוד בן חיים, מהפקולטה למתמטיקה באוניברסיטת חיפה. לדברי מנהלת ביה"ס, אסתי שחר, מטרת התוכנית הן להרחיב את הידע המתמטי של התלמידים בתוכנית הלימודים ומעבר לה, תוך עניין והנאה, וקישור בין פעולות חשבון ומושגים מתמטיים. מטרת נוספת של התוכנית הן חשיפת התלמידים לתהליכי חקר ופיתוח מיומנויות קוגניטיביות, כמו שאילת שאלות, העלאת השערות, ניסוי וטעייה והסקת מסקנות. במסגרת התוכנית ישתתפו התלמידים בקרוב ביום לימודים בפקולטה למתמטיקה באוניברסיטת חיפה. כמו כן יתקיים בביה"ס יום לימודים משותף במתמטיקה לתלמידים והוריהם.



האוניברסיטה הפתוחה
המחלקה לחינוך ולפסיכולוגיה
היחידה להשתלמות עובדי הוראה

תתמחו, תתקדמו, תנהיגו

**לקראת ניהול
תכנית להכשרת מנהלים
לבתי הספר**

**התכנית תפתח בשנה"ל תשע"א ותתקיים
באוניברסיטה הפתוחה ברמת אביב, תל-אביב**

התכנית מאושרת על ידי מכון "אבני ראשה"

לפרטים: טל: 09-7781491
כתובת דוא"ל: likrat-nihul@openu.ac.il
כתובת האתר: www.openu.ac.il/likrat-nihul

הסביבה, גלעד ארדן, וראש עיריית אשקלון, בני וקנין, שאף נשאו דברים נגד הקמת תחנת הכוח הפחמית. בסיום המשפט התבקשו כל תלמידי ביה"ס, ששימשו כחבר מושבעים, להצביע בעד או נגד הקמת תחנת הכוח. התלמידים הצביעו ברוב מוחץ נגד הקמת התחנה.

■ התלמידים עיצבו כרזות המקדמות צרכנות נבונה – תלמידי כיתות ט' ו-י' בבי"ס עמל טכנולוגי תל אביב עיצבו לאחרונה כרזות בנושא "צרכנות נבונה". עבודות התלמידים הוגשו לתחרות הארצית לכרזות בנושא זה, שמקיימת המועצה הישראלית לצרכנות, בשיתוף עם משה"ח. התחרות נערכת לרגל "יום הצרכן הבינלאומי", שיתקיים ב-15.3.2010.

בין הכרזות שעיצבו התלמידים: "כל מבצע יכול להיות קריעה – בדוק את המחיר לפני שאתה מעביר", "עשרת הדברות לצרכן הנבון", "שקול נכון – היה צרכן נבון".

בעמל טכנולוגי תל אביב ביקרו לאחרונה המנכ"ל, עו"ד אהוד פלג, ומנהל מחלקת חינוך ומידע של המועצה, שלמה זיס, כדי להתרשם מהכרזות ומהפעילות בנושא צרכנות נבונה. בין הכרזות שעיצבו התלמידים: "כל מבצע יכול להיות קריעה – בדוק את המחיר לפני שאתה מעביר", "עשרת הדברות לצרכן הנבון", "שקול נכון – היה צרכן נבון". 12 הכרזות שיעפילו לשלב הגמר של התחרות, יוצגו באירוע חגיגי בוועדת הכלכלה של הכנסת, בהשתתפות התלמידים המעצבים.

■ התלמידים ינהלו מזנון למזון בריא בביה"ס – בבי"ס עמל שרונים בהוד השרון נפתח בשבוע שעבר מזנון, שבו מוגש לתלמידים רק מזון בריא. המזנון הוקם במסגרת פרויקט ניסויי בשם "בריא בריבוע", המשותף למשה"ח, אגף החינוך בעיריית הוד השרון ועמותת עתיד – עמותת הדיאטנים והתזונאים בישראל. מטרת הפרויקט היא לגייס את התלמידים להוביל שיפור בערכו הבריאותי של המזון הנמכר בקיוסקים ובמזנונים בבתי"ס. המזנון שנפתח בבי"ס עמל שרונים ינוהל על ידי התלמידים. תפריט המזנון כולל; כריכים מלחם מלא, יוגורט עם גרנולה, סלטים, פירות ושתייה לא ממותקת. לצד ערכו הבריאותי, מעניק הפרויקט לתלמידים גם מודעות תזונתית וכלים ליזמות עסקית. לדברי מנהלת ביה"ס, רחל קוצ'ין: "הפרויקט נותן ביטוי לתפיסה הבית ספרית, שעל פיה התלמידים הם שותפים מלאים בהטמעת שינויים ותהליכים בחברה. אנו גאים להיות חלוצים בפרויקט זה".

■ באשקלון; השר להגנת הסביבה השתתף במשפט ציבורי בתיכון – בתיכונים באשקלון ובמועצה האזורית שער הנגב התקיימו לאחרונה משפטים ציבוריים בנושא סביבתי אקטואלי – ההחלטה להקים תחנת כוח פחמית באשקלון, העשויה להגביר את זיהום הסביבה באזור. המשפטים הציבוריים התקיימו בבתי"ס; אורט אפריר, אורט הנרי רונסון במקיפים א', ב' ו-ד' באשקלון ותיכון שער הנגב. בכל משפט הציגו התלמידים את עמדות התביעה, המתנגדת להקמת תחנת הכוח, ההגנה, התומכת בהחלטה להקים את תחנת הכוח, ועדים מומחים משני הצדדים, כמו גננת מגן ילדים באשקלון, מומחה לאנרגיה ונציגת ועד עובדי חברת החשמל. המשפט הציבורי באורט אפריר התקיים במעמד השר להגנת

גלריה ליטבק

מעבר לכל החושים

זכוכית

23 אמני הזכוכית המובילים בעולם בתערוכה קבוצתית נדירה - המציגה את שיאי יצירתם בחלל התצוגה המשוכלל והחדשני ביותר בעולם.

רכישת כרטיסים הסתדרות המורים וארגון המורים

שעות פתיחה	פרטי התקשרות לגלריה
10:00-20:00 - ג' - ימים ב', ג'	מגדל המוזיאון
12:00-21:00 - ד' - ימי ד'	ברקוביץ 4, תל אביב 64238
10:00-21:00 - ה' - ימי ה'	טל: 03-6959496
09:00-15:00 - שישי	www.litvakgallery.co.il
18:00-23:00 - שבת	

G A L L E R Y

L I T V A K



ייצוג ז'רמבה - זורה צלמים: אבי חי וזונה שלי

■ **יסייע** – מנהלת המחוז, אורנה שמחון, קיימה בשבוע שעבר ישיבת עבודה עם מנהלי בתייה"ס בקריית שמונה, הנהלת העירייה ומפקחי היישוב.

בפגישה ציינה מנהלת המחוז, כי התוכנית הפדגוגית הרשותית, שמגבשת עיריית קריית שמונה בשנה האחרונה בשיתוף עם המנהלים והמפקחים, תזכה לתמיכה משמעותית מהמחוז. התוכנית מתמקדת בשלושה יעדים עיקריים; קידום הישגי התלמידים – בשלב הראשון במתמטיקה ועברית ואחר כך גם באנגלית ובמדעים, פיתוח מקצועי של עובדי ההוראה וחזוק הקשר של בתייה"ס והקהילה, כולל העצמת מנהיגות ההורים. התוכנית הרשותית גם כוללת שינויים ארגוניים ומבניים במערכת החינוך ביישוב. התוכנית תופעל החל משנת הלימודים הבאה, תשע"א.

מהמחוז נמסר, כי בישיבה הובע רצון להעניק ייחודיות לכל ביה"ס בעיר. מנהלת המחוז תמכה ברעיון, והנחתה את הגורמים המקצועיים במחוז להתוות תוכנית לביצועו ולתקצובו.

מחוז חיפה

■ **"באתי לקדם"** – שר החינוך, גדעון סער, ביקר לאחרונה בעוספיה. אל הביקור נלוו; יו"ר המזכירות הפדגוגית, ד"ר צבי צמרת, סגן מנהל המינהל הפדגוגי, ד"ר משה דקלו, הממונה על החינוך הדרוזי והצ'רקסי, מהנא פארס, ומנהל המחוז, אהרון זבידה. במהלך הביקור קיים שר החינוך פגישת עבודה עם ראש מועצת עוספיה, ווגיה כיוף. "באתי לכאן במטרה לקדם את החינוך הדרוזי", אמר סער בפגישה. עם זאת הוסיף שר החינוך, כי קידום החינוך ביישוב מחייב נטילת אחריות בכל הרמות, ובמיוחד על ידי מנהלי בתייה"ס. לדבריו, גם מהתלמידים יש לדרוש לקחת אחריות אישית ולשפר את הישגיהם.

במהלך הביקור נמסר, כי משה"ח אישר להקים ביה"ס יסודי נוסף ביישוב. עוד נמסר, כי משה"ח יקצה 800 אלף ש"ח לשיפוץ חטיבת הביניים ביישוב ו-300 אלף ש"ח לשיפוץ אולם הספורט בבייה"ס. כמו כן יוסיף משה"ח שעות לימוד במקצועות הליבה ויועצים לבתייה"ס ביישוב.

לאחר הישיבה ביקר שר החינוך בחטיבת הביניים עוספיה, שבה נפגש עם המנהל, פוזאת חמדאן, ועם תלמידי כיתת מופ"ת למצוינות במתמטיקה ובפיזיקה, וצפה במספר שיעורים.

בהמשך היום ביקר סער בבייה"ס היסודי ג' לתקשורת בדלית אל כרמל והשתתף,

הרב תחומי טייבה מהווה מודל לבתי"ס רבים ברחבי הארץ, לא רק במגזר הערבי, בשל הישגיו הגבוהים והאקלים החינוכי החיובי. מקבוצת עמל נמסר, כי בשבועות הקרובים ייפתח בבייה"ס הרב תחומי טייבה ביה"ס

ביחד עם השר לענייני מיעוטים, פרופ' אבישי ברורמן, בטקס חלוקת מלגות לסטודנטים דרוזים מצטיינים.

מחוז ירושלים

■ **לא ייסגר** – ביה"ס הממלכתי "שפות ותרבויות" בבית שמש לא ייסגר בשנת הלימודים הבאה. על כך הודיע שר החינוך, גדעון סער, במהלך סיור שערך בשבוע שעבר בבייה"ס. אל הסיור נלוו ראש עיריית בית שמש, משה אבוטבול, ובכירים ממשה"ח. סער הודיע, כי רישום התלמידים לבייה"ס ייפתח מייד.

כזכור, הודיע ראש עיריית בית שמש לפני כחודשיים, כי בשנת הלימודים הבאה לא ייפתחו בבייה"ס כיתות חדשות. אבוטבול גם הכריז על כוונתו להקים במקום ביה"ס חרדי. שפות ותרבויות הוא ביה"ס החילוני היחיד בשכונת רמת בית שמש, שמרבית תושביה הם חרדים.

בעקבות הודעת ראש העיר, נקט ועד ההורים של ביה"ס בצעדי מחאה, שאף הובילו לדיון בנושא זה בוועדת החינוך של הכנסת. גם משה"ח התנגד להודעה של ראש עיריית בית שמש. משה"ח אף הזהיר את אבוטבול, כי אם לא ייפתח את הרישום לבייה"ס, יועברו סמכויות הרישום לבתייה"ס בעיר מהעירייה למחוז ירושלים.

במפגש עם שר החינוך הציג ראש עיריית בית שמש את בעיית המחסור הגדול במבני חינוך לתלמידים החרדים בעיר. שר החינוך הבטיח, כי בימים הקרובים תוקם ועדה, בהשתתפות בכירים ממשה"ח, שתבחן את צורכי מערכת החינוך בבית שמש. לדבריו, בהתאם למסקנות הוועדה תגובש תוכנית אב לטווח ארוך למערכת החינוך בעיר.

מחוז מרכז

■ **מודל** – מנכ"ל קבוצת עמל, שמעון כהן, ובכירי הקבוצה ביקרו לאחרונה בבייה"ס הרב תחומי בטייבה. מקבוצת עמל נמסר, כי מטרת הביקור הייתה לחזק את ידי צוות המורים והמנהל, יוסף חאג' יחיא, על קידום רווחת התלמידים בבייה"ס בשנה האחרונה, באמצעות מספר פרויקטים חדשניים. בין הפרויקטים; פתיחת מגמת ביוטכנולוגיה, הקמת מעבדות מתקדמות לביוטכנולוגיה ולמחשבים, הרחבת אולם הספורט ופתיחת חדר כושר. כמו כן נפתחו השנה בבייה"ס כיתת מב"ר וכיתת אתגר.

מנכ"ל עמל בירך את המנהל והצוות ביה"ס על העלייה, בכ-10%, בשיעור הזכאות לבגרות בקרב בוגרי ביה"ס בתשס"ט. לדבריו, ביה"ס

מקבוצת עמל נמסר, כי מטרת הביקור הייתה לחזק את ידי צוות המורים והמנהל, יוסף חאג' יחיא, על קידום רווחת התלמידים בבייה"ס בשנה האחרונה, באמצעות מספר פרויקטים חדשניים.

קהילתי לחוגים. בבייה"ס יוצעו לתלמידים חוגי העשרה במוסיקה, מחול ואומנות ושיעורי עזר ותגבור במתמטיקה ואנגלית.

מחוז תל אביב

■ **קוד עירוני** – בחולון נחשף השבוע "הקוד העירוני לכבוד הדדי, משמעת והצבת גבולות במערכת החינוך". הקוד גובש במשך כשנה וחצי בעבודת צוותים ובסדנאות. הקוד הוצג בבתייה"ס בעיר בטקסים מיוחדים, שעסקו בסובלנות והצבת גבולות. מהעירייה נמסר, כי בתהליך גיבוש הקוד השתתפו 400 תלמידים, 120 מורים, כל מנהלי בתייה"ס בעיר וסגניהם, מועצת ההורים העירונית וועדי ההורים של בתייה"ס.

המטרה העיקרית של הקוד העירוני של חולון היא ליצור אקלים חיובי בבתייה"ס, הדוחה התנהגות לא מכבדת מצד תלמידים, מורים והורים.

הקוד העירוני מציג נורמות של התנהגות נאותה, ומפרט את התגובה שתינתן בבתייה"ס בכל מקרה שיופרו. כך, למשל, מפורטות בקוד התגובות לביטויי האלימות מצד התלמידים. מעיריית חולון נמסר עוד, כי הקוד העירוני גובש בהלימה להנחיות משה"ח ולחוזר המנכ"ל בנושא.

לדבריו ראש מינהל החינוך, אבינועם גרנות, הקוד מחייב את התלמידים גם מחוץ לכותלי בתייה"ס. לדבריו, מקרים חריגים של התנהגות אלימה של תלמידים מחוץ לבייה"ס, יטופלו על ידי הצוות החינוכי של ביה"ס, בנוסף לטיפול במשטרה.

על יישום הקוד תפקח ועדה מרכזת עירונית. בוועדה חברים נציגים ממועצת העיר, ממינהל החינוך וממועצות התלמידים והנוער, מפקחים, מנהלי בתי"ס והורים.